

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1978



BRNO 1980

Paläolithische Stationen in Třebom /Bez.Opava/. Bei Terrainbegehungen wurden im Kataster der Gemeinde Třebom /Bez.Opava/ zwei neue paläolithische Stationen und eine Siedlung offensichtlich mit Linearbandkeramik festgestellt.

DALŠÍ NÁLEZY NA EPIPALEOLITICKÉ STANICI BOHUMÍN-ZÁBLATÍ

/okr. Karviná/

Jiří Pavelčík, AŮ ČSAV Brno

Ačkoliv se v roce 1979 nemohl uskutečnit plánovaný zjišťovací výzkum, přece jen se podařilo na lokalitě získat další závažné poznatky. Ve vrcholové pasáži parcely č. 180/9 byly kopány základy pro rodinný domek. Základová jáma jednak narušila sídelní horizont, jednak obnažila souvrství, které se podstatně lišilo od stratigrafie získané na svahu při předchozím výzkumu. Z prokopané hlíny se dosud podařilo pracovníkům expozitury v Opavě a Okresního vlastivědného muzea v Českém Těšíně získat 16 sílexů a dva pak přímo z profilu. Tím se poprvé podařilo stanovit pro stanici pevnou stratigrafickou polohu a upřesnit její pozici vůči nedalekému mladopaleolitickému komplexu v Petřkovicích.

Získaný profil:

- | | |
|------------------|--|
| 1/ 25 cm | šedočerná ornice; |
| 2/ 15 cm | hnědá hlína s pískem, na její bázi jsou rozptýleny sílexy; |
| 3/ 80 cm | světlé hnědá písčité hlína s kamínky, s uhlíky a se šmouhami popele ve svrchní partii, v níž vystupují i sílexy; |
| 4/ 25 cm | hnědo-šedá /svrchní pasáž/ a šedoběžová /spodní pasáž/ jemná písčité hlína; |
| 5/ 170 cm a více | pomerančově oranžová spraš /?/ s výsušnými puklinami vyplněnými šedomodrými jílovitými zátoky. |

Weitere Funde auf der epipaläolithischen Station Bohumín-Záblatí /Bez. Karviná/. Beim Grundmaueraushub eines Familienhauses auf Parzelle Nr. 180/9 gelang es die genaue stratigraphische Lage der Station in der Gipfelpassage festzustellen, d.h. an Stellen die nicht vom Bodenfluss erfasst waren.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM NA NEOLITICKÉM SÍDLIŠTI U NOVÉHO LÍSKOVCE

/okr. Brno/

Kateřina Geislerová, AŮ ČSAV Brno

Při výstavbě komunikace a základů pro budoucí sídliště v Novém Lískovci bylo narušeno množství pravěkých objektů /upozornění ing. M. Plcha z n.p. Geoindustrie Brno/. AŮ ČSAV zde během listopadu 1978 provedl záchranný výzkum, na němž se kromě autorky podíleli také I. Rakovský, M. Čížmář a J. Iladký.

Lokalita se nachází na východním návrší jižně od obce Nový Lískovec, v prostoru vzdáleném asi 500 m severně od plochy, kterou zde r. 1971 prozkoumal R. Tichý¹.

Vzhledem k rychlému postupu stavebních prací a nepříznivým klimatickým podmínkám bylo možno úplně prozkoumat pouze 3 objekty, částečně pak 2 objekty, a dalších 5 jam bylo ovzorkováno a zaměřeno. S výjimkou jednoho náležely všechny zjištěné objekty kultuře s lineární keramikou, a to její starší fázi. Na keramice převládají široce ryté voluty a linie, objeví se i výzdoba kratších šikmých rýh; notové značky se nevyskytly ani v jednom z objektů. Ze zásypu jam byly získány též zvířecí kosti, mazanice, broušená a štípaná industrie a zrněterka s drtidlem.

Výjimečné postavení mezi prozkoumanými objekty zaujímá jáma jordanovské kultury o rozměrech asi 3 x 1 m, hluboká 50 cm. Z její výplně pochází množství zdobené i nezdobené keramiky; několik nádob bylo možno rekonstruovat. Byla zde nalezena početná kolekce štípané industrie a velké množství mušlí, které v objektu tvořily souvislé shluky. Nejvýznamnějším je nález několika zlomků měděných plotének s rozlámáných spirálek. Obsah jámy doplňují zvířecí kosti a mazanice. Objekt jordanovské kultury je unikátním objevem, neboť nálezové celky z tohoto období se na Moravě vyskytují jen sporadicky.

Poznámky :

1 R. Tichý, Neolitické osídlení u Brna - Lískovce /okr. Brno/, Přehled výzkumů 1971, Brno 1972, 34-35.

Rettungsgrabung auf der neolithischen Siedlung bei Nový Lískovec /Bez. Brno/. Beim Aufbau der Siedlung bei Nový Lískovec wurde eine Menge prähistorischer Objekte gestört. Das AÚ ČSAV in Brno führte hier im November 1978 eine Rettungsgrabung durch. Die unter - suchten Objekte gehören überwiegend in die ältere Phase der Kultur mit Linearbandkeramik. Die bedeutendste Entdeckung ist eine Grube der Jordanow Kultur, die Keramik, eine zahlreiche Kollektion von Spaltindustrie, eine grosse Menge an Muscheln und einige Kupferbruchstücke enthielt.

VÝŠINNĚ SÍDLIŠTĚ KULTURY S MORAVSKOU MALOVANOU KERAMIKOU
U OSLAVAN

/okr. Brno - venkov /

Pavel Koštuřík, FF UJEP Brno
Ivo Rakovský, AÚ ČSAV Brno

/Obr. 3 /

Na severozápadním okraji Oslavan se nachází plošina chráněná ze tří stran příkrými srázy, klesajícími do údolí říčky Balinky a Ketkovického potoka. Poloha je nazývána "V zaražených" nebo též "U dvorka" a je zčásti zastavěna hospodářskými budovami JZD. Příležitostně zde získávali archeologický materiál již V. Čapek, J. Knies a zejména V. Gross¹.

Plánovaná výstavba dalších zařízení JZD vyvolala potřebu provést na lokalitě záchranný a zároveň zjišťovací výzkum. K jeho uskutečnění jsme vybrali plochu asi 20 x 5 m v jižní části ostrožny. Dokončení výzkumu zabránilo nepříznivé počasí v závěru roku. Podařilo se nám proto pouze skrýt svrchní vrstvu, ze které jsme získali značně zlomkovitý materiál. Všechny náleží kultuře s moravskou malovanou keramikou, její nejmladší fázi II b Palliardiho třídění. Skládá se z většího počtu odlámaných výčnělků a uch, štípané industrie a z několika poškozených broušených nástrojů. Zajímavé je, že ze sondy nepochází materiál žádné další pravěké kultury. Při hraně ostrožny jsme zjistili nízkou terénní vlnu. Není vyloučeno, že je pozůstatkem po možném ohrazení výšinného sídliště.

Poznámka :

- 1/ Čapek V., Z Oslavan /Objevy archeologické na Ivančicku/, ČVMSO I, 1884, 122 - 125. - Knies J., Prähistorické hradiště oslavanské "u Dvorka", ČVMSO X, 1893, 85 - 90. - Koštuřík P., Die Lengyel - Kultur in Mähren, Studie AÚ ČSAV Brno 1 / 1972 sv. 6, Praha 1973, 22 - 23.

Höhensiedlung der Kultur mit mährischer bemalter Keramik bei Oslavany /Bez. Brno-venkov/. Bei einer Rettungsgrabung auf der Höhensiedlung "U dvorka" oder auch "V zaražených" bei Oslavany deckten wir eine Fläche von ungefähr 20 x 5 m ab. Wir stellten ein bruchstückartiges keramisches Material der jüngsten Phase /IIb/ der Kultur mit mährischer bemalter Keramik fest, die von Spaltindustrie und einigem beschädigtem geschliffenem Werkzeug begleitet ist.

ZÁCHRANNÝ VÝZKUM SÍDLIŠTĚ KULTURY S MORAVSKOU MALOVANOU
KERAMIKOU V BRNĚ-BYSTRCI

/okr. Brno - město/

Miloš Čižmář, AÚ ČSAV Brno
Jana Čižmářová, Muzeum města Brna

Na podzim 1978 jsme byli upozorněni na nálezy, zjištěné na stavbě sídliště Bystrc II. Po terénním průzkumu jsme v tomto prostoru provedli v říjnu a listopadu záchranný výzkum. Lokalita se na-

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1978

Vydává	: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor	: akademik Josef Poulík
Redaktoři	: dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady	: dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby	: doc. dr. B. Klíma, A. Malinková, A. Šik
Na titulním listě	: železná motyka ze slovanského sídliště u Palonína
Tisk	: Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo	: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis	: 450 kusů - neprodejné